

LESMATERIAAL BOEKVERSLAG 2.0

EEN STOP MOTION FILMPJE OVER EEN BOEK MAKEN

Inhoud

Inleiding	2
Handleiding bij de les boekverslag 2.0 – STOP MOTION.....	3
Werkblad 1: welk boek heb je gelezen?.....	5
Werkblad 2: stop motion storyboard	8
Bijlage 1: Waarom lezen?	9
Bijlage 2: Boekenkring vragen van Aidan Chambers	11

Inleiding

Jongeren die meer lezen, lezen met meer plezier, zijn beter in taal. Daarom is het leesplezier een belangrijk doel van dit lesmateriaal. Leesplezier wordt vaak niet vergroot door het maken van een boekverslag, daarom heeft de OBA een alternatief ontwikkeld, zodat het gelezen verhaal op speelse wijze verwerkt kan worden. Dit document bevat lessuggesties om het boek te verwerken en presenteren in een stop motion filmpje, het zogenaamde boekverslag 2.0.

Veel succes en plezier gewenst!

Handleiding bij de les boekverslag 2.0 – STOP MOTION

Doel: verwerking en presentatie van het gelezen boek

Duur: 90 min.

Benodigdheden: werkbladen, voldoende tablet, een gratis te downloaden app om stop motion filmpjes mee te maken (er zijn er meerdere).

Introductie

Werkvorm: klassikaal

Duur: 10 min.

Benodigdheden: PowerPointpresentatie

SHEET 1: welkomspagina

Vertel het resultaat van de les: Boekverslag 2.0, het maken van een boektrailer in stop motion film.

Vraag en vertel wat een boektrailer is. Laat de twee voorbeelden uit de powerpointpresentatie zien van boektrailers.

SHEET 2: Een voorbeeld is een gewoon filmpje (<https://www.youtube.com/watch?v=LLdG-TEmPx8>)

SHEET 3: Het andere voorbeeld is een stop motion boektrailer die door leerlingen is gemaakt.

Laat sheet 3 nog even niet zien en vraag wat er goed was aan deze twee trailers. Bespreek dat met ze. Laat dan de sheet zien en loop het nog even door.

SHEET 4: EEN GOEDE BOEKTRAILER...

Bespreeken wat er goed is aan de trailers aan de hand van de punten en wat er beter had gekund.

Werkblad opdracht

Werkvorm: in tweetallen

Duur: 15 min.

Benodigdheden: werkblad

Vraag de leerlingen kort te bedenken over welk boek zij een boektrailer willen maken. In principe moet dit het boek zijn dat ze het laatst hebben gelezen.

Vraag kort aan een aantal leerlingen over welk boek zij een trailer gaan maken en wat ze van het boek vonden.

Laat de leerlingen in tweetallen het werkblad met de steunvragen maken (ieder krijgt wel een eigen werkblad). Ze maken dit werkblad voor het boek dat ze als laatst hebben gelezen.

Als de leerlingen in een tweetal het werkblad af hebben, geven ze een korte boekpromotie van maximaal 2 minuten aan elkaar.

Instructie en tips

Werkvorm: in tweetallen

Duur: 10 min.

Benodigdheden: PowerPointpresentatie

Vertel dat de leerlingen nu aan de slag gaan met het maken van de boektrailers: elk tweetal kiest één boek om een trailer van te maken. Eerst moeten ze daarvoor een story board maken.

SHEET 5: EEN STORYBOARD MAKEN 1

Vertel wat een storyboard is en waarom je het maakt (goede voorbereiding, daarna makkelijker om de trailer in elkaar te zetten)

SHEET 6: EEN STORYBOARD MAKEN 2

Bespreek de tips voor het maken van een story board:

- Begin met een tekstbeeld: de titel en de schrijver
- Introduceer daarna de hoofdpersonen
- Vertel in grote lijnen het verhaal
- Eindig met een cliffhanger

Zorg dat duidelijk uit je filmpje blijkt wat voor genre jouw boek is.

SHEET 7: TECHNISCHE TIPS

Vertel heel kort hoe de app werkt en zeg dat je het later nog individueel extra uitlegt.

Bespreek de technische tips

- Tekst = 5 foto's maken
- Leg wit A4-tje neer als ondergrond
- Houd A4-tje goed recht
- Camera zoveel mogelijk op één punt

SHEET 8: SUCCES

Geef de instructie dat ze eerst aan de slag gaan met het storyboard en dat als ze dat af hebben, ze het komen laten zien aan jou. Pas daarna krijgen ze de tablet en gaan ze het filmpje maken.

Doe-opdracht

Werkvorm: in tweetallen

Duur: 45 min.

Benodigheden: werkblad story board voldoende tablets (elk tweetal één tablet)

Loop langs en geef instructie waar nodig.

Geef bij het uitdelen van de tablets nog een korte instructie over de app. Denk vooral aan:

- Hoe maak je een foto
- Je kunt een foto wel wissen, maar niet nog later invoegen.

Als een filmpje af is, moet het via Wetransfer naar én de docent én jouw e-mailadres verstuurd worden.

Afsluiting

Werkvorm: in tweetallen

Duur: 10 min.

Vraag een aantal tweetallen hun boektrailer te laten zien.

Werkblad 1: welk boek heb je gelezen?

Beantwoord onderstaande vragen voor het boek dat je hebt gelezen.

Wat is de titel en de schrijver van het boek?

.....
.....

Waar speelt het verhaal zich af?

.....
.....

Vat het verhaal in drie zinnen samen.

.....
.....
.....
.....

Wat vind je het spannendste moment in het verhaal?

.....
.....
.....

Wat voor genre is het boek?

.....

Hoe heten de hoofdpersonen?

.....
 .....
 .....

Welke woorden vind je het beste bij de hoofdpersonen passen? Kijk in de woordenwolk hieronder en schrijf bij iedere hoofdpersoon (hierboven) minstens drie woorden op.

Houd nu in maximaal 2 minuten aan jouw klasgenoot een promotie van je boek. Een promotie zorgt ervoor dat jouw klasgenoot het boek ook wilt lezen.

Vertel in ieder geval:

- ✓ De titel en de schrijver van het boek
- ✓ Kort waar het boek over gaat
- ✓ Wat voor genre het boek is
- ✓ Om te zorgen dat iemand nieuwsgierig wordt naar het verhaal, vertel je maar ene kort stuk en eindig met een spannend moment uit het boek of met een spannende vraag, zoals *Zal zij het overleven?* of *Komt hij erachter wie zijn vader is?*

Over het boek

Wat is de titel en de schrijver van het boek?

.....

.....

Hoe heten de hoofdpersonen?

.....

.....

Waar speelt het verhaal zich af? Bijvoorbeeld op school, in Afrika of op zee.

.....

.....

Vertel in 3 zinnen waar het verhaal over gaat.

.....

.....

.....

Wat vind je het spannendste moment in het verhaal?

.....

.....

.....

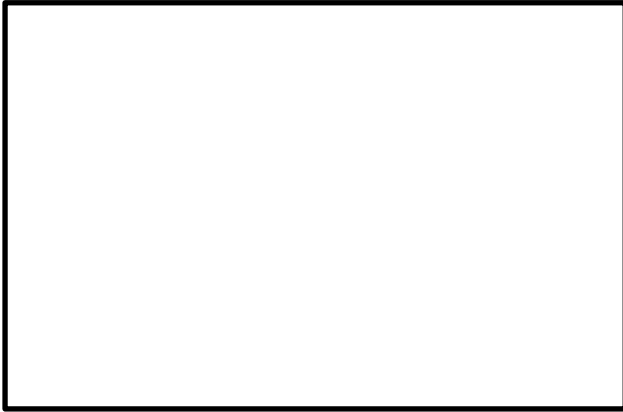
Wat voor genre is het boek?

.....

Werkblad 2: stop motion storyboard

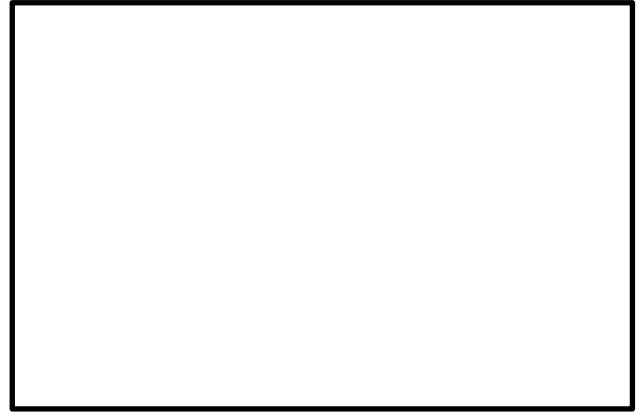

- ✓ Maak van alle tekst minimaal 5 foto's
- ✓ Maak van ieder beeld 2 foto's

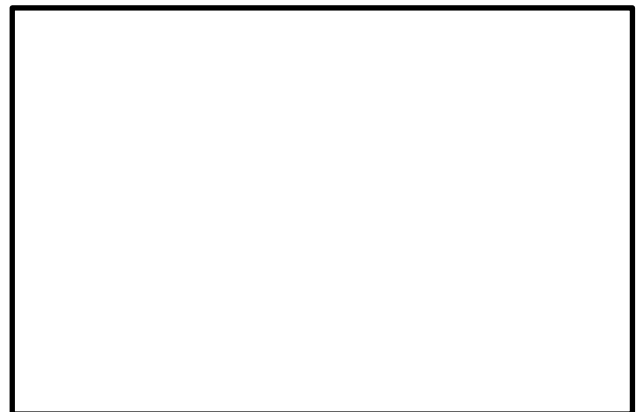
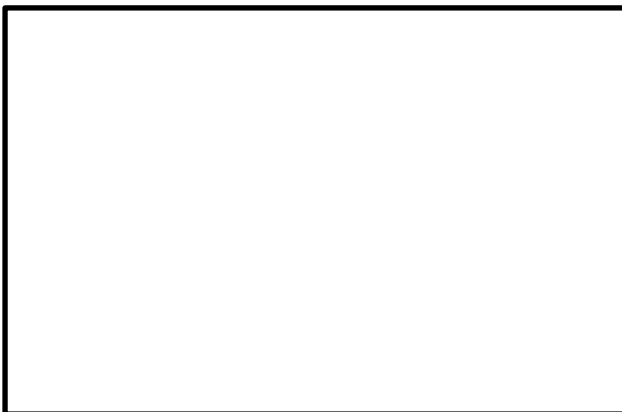

Hier komen de titel en schrijver van het boek.

Let op: maak de foto 5 keer!

Laat hier je hoofdpersonen zien.

Bijlage 1: Waarom lezen?

Dit project stimuleert het leesplezier, het vrije lezen en taalontwikkeling. Voor de ontwikkeling van een positief zelfbeeld is het belangrijk dat jongeren de ruimte krijgen om te praten over emoties die een boek bij hen oproept. Met dit project bieden we de jongeren de kans een om eigen ervaringen te koppelen aan een boekpersoon.

Vrij lezen levert een grote bijdrage aan het leesplezier van kinderen. Uit onderzoek is het volgende gebleken :

- Leerlingen die een kwartier per dag lezen, breiden hun woordenschat uit met 1000 woorden per jaar.
- Leerlingen die meer vrij lezen, zijn beter in taal en scoren hoger op toetsen
- Ook zwakke lezers hebben profijt van vrij lezen. Zij ontwikkelen betere basisvaardigheden (zoals alfabetkennis).
- Scholen die lezen en regelmatig leesbevorderingsactiviteiten op het programma hebben staan, hebben hogere lees- en leerresultaten.

Deze doelen worden dus behaald door vrij lezen zonder een boekbespreking te maken (zie richtlijnen vrij lezen) en de leesbeleving te stimuleren. In deze lesbrief staan diverse lessuggesties om het lezen te bevorderen.

Alleen woordenschatonderwijs blijkt onvoldoende om een taalachterstand in te halen. Uit onderzoek* blijkt, dat leerlingen met een taalachterstand 3000 woorden achterlopen. Door middel van woordenschatonderwijs leren leerlingen 2000 woorden extra per jaar. Dat betekent, dat ze nog steeds 1000 woorden achterlopen. Met slechts 15 minuten per dag vrij lezen leren leerlingen 1000 woorden extra per jaar.

Met dit project hopen wij dat u de leerlingen stimuleert om 15 of meer minuten per dag thuis en op school informatieboeken, leesboeken of tijdschriften te lezen. Uit onderzoek blijkt dat bij leerlingen door het lezen van tijdschriften en informatieboeken (voor oudere leerlingen) zowel het leesplezier als de taalontwikkeling worden vergroot.

* Zie onderzoek van Suzanne Mol 'To read or not to read' op tinyurl.com/onderzoeklezen

Richtlijnen vrij lezen

Stephen Krashen geeft op basis van onderzoek naar 'wat werkt' de volgende richtlijnen voor het stimuleren van vrij lezen:

Zet vrij lezen dagelijks op het rooster;

- 'Less is more': als je denkt dat de leerlingen een half uur vrij lezen aankunnen, doe het dan 15 of 20 minuten;
- Zorg voor gevarieerd leesmateriaal in de klas: makkelijke boeken, moeilijke boeken, informatieve boeken, strips, tijdschriften;
- Laat de leerlingen zelf kiezen wat ze willen lezen;
- Eis niet dat leerlingen hun boek uitlezen;
- Praat met de leerlingen over wat ze gelezen hebben (bijvoorbeeld met behulp van de Boekenkring, zie ook de bijlagen voor tips);
- Geef het goede voorbeeld: als de leerlingen lezen, leest de leerkracht ook;
- Werk niet met een beloningssysteem;
- Vraag niet om een boekverslag;
- Toets de leerlingen niet op wat ze gelezen hebben.

Bijlage 2: Boekenkring vragen van Aidan Chambers

De volgende vragen zijn geschikt voor een boekenkring:

1. De basisvragen (eerste indruk en waardering)
  - Wat vond je leuk, mooi of goed aan dit boek?
  - Wat vond je niet leuk?
  - Wat was er moeilijk of onduidelijk?
  - Zag je bepaalde patronen of verbanden?
2. De algemene vragen (vormkenmerken van het verhaal)
  - Toen je het boek voor het eerst zag en je nog niets gelezen had, wat dacht je toen dat het voor boek was?
  - Ken je andere boeken die hierop lijken?
  - Had je dit boek al eens gelezen? Zo ja, was het deze keer anders?
  - Zijn je woorden opgevallen of zinnen die je mooi vond? Of lelijk?
  - Als de schrijver je zou vragen wat er anders of beter zou kunnen, wat zou je dan zeggen?
  - Was er iets in dit boek dat je zelf wel eens hebt meegemaakt?
  - Zag je, tijdens het lezen, het verhaal voor je ogen gebeuren?
  - Hoeveel verschillende verhalen zitten er in dit verhaal?
  - Is dit een boek om vlug te lezen of juist langzaam?
  - Was je verbaasd over wat iemand over het boek zei?
  - Weet iemand iets van de schrijver? Waarom het verhaal is geschreven? Wanneer en waar? Wie zou dat willen weten?
3. De speciale vragen (inhoud van het verhaal)
  - Hoe lang duurt het verhaal?
  - Zijn er dingen die lang duren, maar in een paar woorden worden verteld? Zijn er dingen die heel vlug voorbij zijn, maar uitgebreid beschreven worden?
  - Waar speelt het verhaal?
  - Welk verhaalfiguur boeide je het meest?
  - Was er iemand over wie niets werd gezegd, maar die toch belangrijk was?
  - Wie vertelde het verhaal? Weten we dat? En hoe weten we dat?
  - Is het verhaal verteld in de eerste persoon (en zo ja, wie is dat)? Of in de derde persoon? Komt die persoon in het verhaal voor of staat hij er buiten?
  - Als je een toeschouwer zou zijn, door wiens ogen heb je het verhaal dan gevolgd? Keek je vanuit één verhaalfiguur of vanuit verschillende?

- Werd ergens duidelijk wat de figuren dachten of voelden? Of werd het verhaal van buiten verteld, werden de karakters gevolgd zonder dat je te weten komt wat zij denken of voelen?

De speciale vragen zijn geschikt om een leerling een boek beter te laten begrijpen.

Chambers stelt dat praten over boeken met behulp van de vragen het best tot zijn recht komt, wanneer dit onder leiding van de leraar gebeurt. De rol van de leraar bestaat dan vooral uit doorvragen, de inbreng van leerlingen op elkaar betrekken en het maken van samenvattingen.

- Luister naar wat leerlingen eigenlijk zeggen en vraag door. Zeker als het antwoord alleen maar 'ja' of 'nee' is. (Wat bedoel je daarmee? Geef eens een voorbeeld? Vertel eens verder?)
- Laat leerlingen elkaar aanvullen en elkaar helpen met het vinden van (verschillende) antwoorden.
- Wees niet bang om het gesprek een heel eigen wending te laten nemen.
- Wees ook niet bang voor stilte. Moedig denkpauses zelfs aan. Sommigen leerlingen willen zo graag 'de beurt' dat ze bijna geen tijd nemen om na te denken.
- Probeer het woord 'waarom' te vermijden. Voor leerlingen is dat meestal een te 'grote' vraag. Vraag liever: 'Hoe weet je dat?' of 'Geef eens een voorbeeld'.
- Soms helpt het om het verhaal er weer even bij te pakken en een fragment of zin nog eens te lezen, dan kan een leerling vaak wel uitleggen wat hij